

**Віртуальна виставка «Твій син, Одесо!» : до 110 років від дня народження
Григорія Андрійовича Карєва**

14 лютого 2014 року виповнюється 110-років від дня народження одеського прозаїка, поета, члена Спільки письменників України (1964) **Григорія Андрійовича Карєва**, який пройшов нелегкий життєвий шлях до визнаного майстра художнього слова.

Григорій Карєв народився 14 лютого 1914 року в селі Бежбайраки Новоукраїнського району Кіровоградської області (нині Кропивницька). Батько – Андріан Іванович Карєв, уродженець села Рівне, нащадок суворівського солдата, який оселився на Україні за вислугою років.

Андріан Карєв наймитував у поміщика Бутовича. Але за участь у революційних виступах 1905-1906 років., був засланий до Сибіру. Там, у «політичних», вивчився читати і писати. Коли у 1917 році селяни спалили маєток пана Бутовича і поділили між собою його майно, Андріан, на подив усіх, забрав тільки книги з панської бібліотеки.

Під час першої світової війни батько Григорія Карєва був поранений. Після революції отримав наділ землі й разом з такими ж бідаками відселився на хутір Оренда (Ново-Петрівка. Організував і очолив селянське споживче товариство, яке під час колективізації перетворилося на колгосп хутора Ново-Петрівка. У 1934 році виїхав до Криму, де працював заступником директора у тютюнорадгоспі. Помер у 1940 році.

Книги, «націоналізовані» батьком з панської бібліотеки, відіграли в житті Григорія Карєва вирішальну роль: він полюбив літературу, під впливом прочитаного почав писати вірші. Мріяв стати поетом і моряком. Після Ровенської семирічки вступити до Херсонської морської школи не вдалося, тож зупинився на Аджамському сільськогосподарському технікумі. Писав багато віршів, надсилав їх до редакцій Херсона і Кіровограда. Деякі з них були надруковані в кіровоградській газеті «Соціалістичний наступ».

У 1931 році голод та матеріальні нестатки змусили юнака покинути технікум. Тяжко працював на будівництві заводу. На початку 30-х років у

місцевій обласній українській газеті «Ленінський шлях» Григорій Карєв надрукував кілька віршів і фейлетонів.

Григорія Карєва запросили працювати кореспондентом української газети, доручили готувати літературні сторінки. У видавництві «Комуна» готувався до друку збірник його віршів українською мовою. Однак, наприкінці 1932-го українські видання за межами України були ліквідовані, українізація припинена. Газету закрили, збірку поезій пустили в розбір. Колишній редактор (одночасно – заввідділом нацменшин облвиконкому) допоміг безробітному кореспонденту: спочатку г. Карєв влаштувався секретарем заступника голови облвиконкому, потім інструктором.

У 1936 році Григорій Карєв був призваний на флот. У 1937-му його звинуватили у зв'язках з ворогами народу, виключили з комсомолу, терміново демобілізували. У 24 години наказали залишити Севастополь, у дорозі арештували. Два місяці був між небом і землею: на допити не викликали, наче забули про нього. Потім несподівано звільнили. Не відчуваючи за собою провини, написав рапорт наркомун Оборони. Через рік був поновлений у комсомолі, на військовій службі

З 1936 по 1961 р. служив у лавах Військово-Морських Сил. Брав участь в обороні Одеси, в боях на Волзі. У роки війни Г. Карєв був комісаром загону морської піхоти й не раз піднімав підрозділи уславлених чорних бушлатів у навальні атаки і запеклі багнетні контратаки. У післявоєнні роки працював військовим кореспондентом у Заполяр'ї, на Тихому океані, на Балтиці. В 1954 р. закінчив морський факультет Військово-політичної академії. Нагороджений орденами й медалями.

Пішов із життя Григорій Андрійович Карєв 2 листопада 1992 року, залишивши для нащадків цікаву літературну спадщину моряка часів Великої Вітчизняної війни, захисника чорноморських міст-героїв.

У творчому доробку письменника-фронтовика – вірші «Вимпел» (1945), «Солоний вітер» (1981); нариси «В гостях у фіннів» (1959), «Олексій Лобченко – герой» (1959), оповідання «На океанській хвилі» (1962), «Тайфун» (1963), «Одягнені в бушлати» (1964), «Мандат капітан-лейтенанта Юнікова» (1978),

повісті «В морській пучині» (1961), «Екіпаж «Бідового» (1962), «Твій син, Одеса!» (1969) та романи «Хліб мій, моя вода» (1974), «Зелені горіхи» (1985) та ін. За повістю «Твій син, Одесо!» поставлено однойменну п'єсу та знято художній фільм «Хлопчину називали капітаном» на Одеській кіностудії (1973). Сценарій написаний І. Воробйовим, режисер М. Толмачов. Кінострічка воскрешає одну з яскравих сторінок історії Одеси – дії партизанського загону В.О. Молодцова-Бадаєва.

Карев Г. А. Одеса – місто-герой / Г. А. Карев. – Москва, 1978. – 176 с. ; іл. – (Міста-герой).

У військово-історичному нарисі одеського письменника розповідається про подвиг Одеси в роки Великої Вітчизняної війни: відтворюється картина 73-денної героїчної оборони міста, самовідданої боротьби з ворогом партизан і підпільників у період окупації, звільнення Одеси військами в 1944 році.

Карев Г. Твій син, Одес! : (героїчна повість) / Г. Карев. – Одеса : Маяк, 1969. – 342 с.

Повість Г.А. Карева присвячена Якову Гордієнку – розвіднику і зв'язковому у загоні В.А. Молодцова (Бадаєва). Її тема – героїзм, вірність Батьківщині і світлим ідеалам. В основі лежать події, які відбувались в окупованій фашистами Одесі. Героями цих подій були бадаєвці.

Карев Г.А. Йшли хлопці в огонь / Г. Карев. – Одеса : Маяк, 1982. – 214 с.

Герої документально-художніх очерків – хлопці початку сорокових, котрі на порозі юності пішли в огонь Великої Вітчизняної, разом з дорослими мужньо боролися з ворогом на підступах до Одеси, допомагали підпільникам і партизанам, приймали участь у визволенні міста.

Карев Г.А. Зеленые орехи : роман // Г. А. Карев. – Одеса : Маяк, 1985. – 207 с.

У романі розповідається про те, як ветерани війни і праці – люди складних і трагічних доль – передають свій життєвий досвід молоді, котрі гідно продовжують справу батьків.

Карев Г. А. Хлеб мій, моя вода : повість і роман / Г. А. Карев. – Одеса: Маяк, 1974. – 366 с.

На березі Чорного моря, де в роки Великої Вітчизняної війни велися бої з ворогами, діяв героїчний десант, відроджувався морський порт. Про її будівників, котрі бережуть славу батьків, працею примножують традиції старших поколінь, і розповідається в романі.

Карев Г.А. Мандат капітан-лейтенанта Юнікова : повісті і розповіді / Г. А. Карев. – Одеса : Маяк, 1978. – 224 с.

Основу книги складають повісті і розповіді, звеличуючи бойові подвиги моряків в роки Великої Вітчизняної війни, їх працю в мирні часи